

Cibbi Boekbienq

□ Vangz Yaz raiz Lij Bingjinz hoiz

Baenz ngeuq baenz ngeuq haeuxsei couh daj fwngz daxbuz gyuj cuengq ndaw ndoengj bae, gou caeuq Dahyinh dawz aen ndoengj boek bae boek dauq, haeuxsei hix bungq dwk gyuggug gyaggyag, mbouj geij nanz langhcaep lo, gietndaek lo, yied boek yied caezcingj.

Daj Vaengzgwnz daengz yienhsingz Lingzyinz gaenhgedged, daxbuz caij aen cisamloek cib faencung couh caij bae daengz lo, gou caeuq Dahyinh itloh byaijbyaij dingzdingz doeng yawj sae angq, buenq diemj cung baenzneix, cij byaij ndaej daengz. Baeznaengz ngoenzhaw, daxbuz banhaet caeuxcaex couh caij aen cisamloek ok dou, gwnz ci cuengq song aen loz, aen' aen loz cungj coux daehhung haeuxsei ndeu. Gij haeuxsei hwnz gong ngamq gyuj haenx, daxbuz cungj vaiq di aeu cungj daehsuliu ronghruemx haenx daeuj coux, caiq gyoet ndei bakdaeh, lau ngaiz hoizrwnh le couh mbouj byot ndei lo.

Yienhsingz nauhyied raixcaix, mwngz nyaengq dajgai gou nyaengq dajcawx, bouxboux sim' angq dangqmaz. Aandan daxbuz baij youq henx hangzbyaek, gyoengq vunzmbanj hwnj haw dajgai huqndoeng, dingzlai cungj dwg baij youq gizneix. Gai haeuxsei, gai faenj, gai saejlwed, gai haeuxfaengx……Gaiqgwn gak cungj gak yiengh baenz diuzgai baij dwk raezrangrang, hei q hom fwdfwd. Daxbuz aeu song aen daengqraez bingzbaiz dwk nda, caiq gaq song gep benj hwnjbae. Song aen loz couh cuengq youq gwnz benj, baenz ngeuq baenz ngeuq haeuxsei doxdaeb baij lumj goengq bya iq nei. Daxbuz couh naengh youq baihlaeng song dongq haeuxsei haenx, fwngz ndeu gaem dawz aen daehboiq najaek coux cienz haeuxsei haenx ndaetndwtndwt, fwngz ndeu cix yaengx mbaw ronggyoj ndeu vad bae vad dauq. Gij hei q hom haeuxsei ceiq haengj ciu nengznyaen daeuj comz (doeklaeng gou cij rox cungj nengznyaen neix heuh nengzmak), daxbuz mbouj ndaej mbouj aeu mbaw ronggyoj baet vad mbouj dingz. Raen gou caeuq Dahyinh daengz le, daxbuz couh gyau aen dan hawj dou, fag gaeucim couh baez ned aen daehcienz de, hwnqndang bongxbongx ndangbuh couh gag bae byaij gai lo, dauqma raen gwnz mbaq de beq aen daeh bongzbubbub, dou couh mbommbon ndaw daeh raen miz geij foengq lauxbaeggaeu caeuq haujlai gveliengz.

Gou caeuq Dahyinh caenx aen daengq ndeu naengh, daemxgemj dwk youq, yawj gyoengq vunzhaw byaij bae byaij dauq. Caenx daengz miz vunz byaij gyaq dangqnaj dan, Dahyinh couh baez dongx he: "Cawx haeuxsei lwi?" Gij vunz dingzlai cungj ngauz gyauej cix sat, gwnz haw huq ndei dahlbaj, hawj vunz yawj dwk dava sagsag. Hoeng caemh miz vunz cienmonz cimh daengz aen dan neix daeuj, aenvih gyoengq hekvenq neix dan nyinh gij haeuxsei daxbuz, dajdingh geij gyae cungj yaek gvax gvaqdaej, baenzbaenz cimhraen daxbuz cij cawx.

Haeuxsei dangz diemz nengznyaen caenx comzruru, dou hix mbouj dingz saek yaep. Dahyinh gaem mbaw ronggyoj baet bae vad dauq. Ngoenznaengz dou naengh gizneix, haujlai seizhaeuh cungj dwg gij vunz foedfoed nanghnangh, baebae dauq-dauq daj bakhaw daengz gyanghaw caiq daengz

一个个“团圆”在奶奶手中团出来，放进簸箕里，我和阿音不停摇晃簸箕，米花噜噜啦不停地碰撞着、冷却着、凝固着，越团越圆。

镇洪村离凌云县城很近，奶奶踩着三轮车，十来分钟就能到达县城，而我和阿音走走停停的，一路玩着，走上三十来分钟，也能抵达县城。每逢圩日，奶奶一大早就踩着三轮车出门了，车厢里放着两只大箩筐，每只箩筐里都有一大袋米花。夜里团好的米花，奶奶总会把它们放在透明的塑料袋里密封好，否则，见了风会散掉，那就不脆了。

县城可真热闹啊，所有人都忙着买，忙着卖，闹着一团喜气。奶奶的摊子就在菜市场旁，乡下人来赶集卖山货，大多都在那里摆摊。卖米花，卖米粉，卖灌血肠，卖粽子……各种小吃沿街排成长排，散发着诱人的香味。奶奶用两条长凳子并列摆开，架上两块木板。两只箩筐码放在木板上，一团团米花被高高地垒出小山一样的造型。奶奶就坐在那两座米花小山后面，一只手紧紧压住挂在胸前的布袋，那里有她一早上卖米花的收入，一只手举着芭蕉叶来回挥舞。米花的香甜味是很招苍蝇的（后来我才知道那叫果蝇），奶奶只能不停地扇动着芭蕉叶子驱赶。看到我和阿音来了，奶奶就把摊子交给我们，用扣针扣紧她的钱袋子，起身掸一掸衣服便汇入来往的人群当中，回来的时候肩上挎着鼓鼓的布袋，我们能从里面掏出一串串凉薯和一根根黄瓜。

我和阿音挤坐在一张矮矮的板凳上，托着腮，看着来来往往的行人。每一个从摊前路过的人，阿音都问上一句：“要米花吗？”大多数是不买的，市场里好东西太多了，晃得人眼花。也有专门寻过来买的，他们只认奶奶的米花，从很远的路绕过来，专挑奶奶的米花买。不过这样的顾客，是非要等奶奶到来才肯交易的。

米花的香甜味让苍蝇不能停歇，我们也不能停歇。阿音拿起一旁的芭蕉叶，在那座米花小山前又是挥又是扇。更多的时候，她眼底会长出双脚，随着过往的行人，从街头挪到街尾，直到圩场渐渐散去。

二

十二岁之前的很多个夜晚，我都在阿音家帮阿音和奶奶做米花。夜深了，我就睡在阿音家。河东河西的小孩子就是这样的，在哪家玩得晚了，就睡到哪家去，家长们也不会来寻找催促。

我和阿音挤在一张木床上，蚊帐上贴有大大小小的止痛贴，那是“缝补”蚊帐最简便的方法，哪里破开一个口子，撕下一张止痛贴贴上就完事了。于是这蚊帐就跟奶奶一样，带着一股浓浓的药膏味。

我们有一搭没一搭聊着在学校的趣事，说到兴奋处就会被奶奶打断，“很晚了，小声点，邻居家都睡觉了！”奶奶的声音压得低低的，我们便又捂着被子，尽可能节制地咯咯笑着。奶奶走过来，敲打我们的被子，轻声呵斥，“啧，该睡了！该睡了！”

一切都安静下来，只有山鸟不时鸣叫。当那声音也睡去了，就又听到奶奶双掌啪啪拍打蚊子的声音裹挟着屋外唰唰的雨声。

雨越下越大。轰的一声，大门突然被人撞了一下，一个带着酒精过量的声音在门外喊，“阿音，开门！”其实大门并没有锁，只是在里面用一张凳子顶住，我们听见门哗地打开，一个重物重重摔在地上。我害怕得缩起身子，紧紧靠着阿音。阿音倒是冷静的，抿着嘴，把头歪向里面。

我们听到奶奶窸窸窣窣地起床，昏黄的灯光侵入我们的房间。这样的夜里，这样的灯光并没有显得多亮，只不过是另一种幽微昏黄的黯淡。屋外的雨声很大，我依然能够听到阿音越来越重的呼吸声。奶奶在堂屋呢喃喃，那个酒精过量的声音也是零零碎碎、断断续续、忽高忽低。

“阿音啊，快来啊，来扶你爸哦。”奶奶在外面喊。

阿音闭着眼，依然没有应声。我推了推阿音，低声对她说，“奶奶叫你呢”。阿音还是没有吭声，奶奶便喊我，“霞啊，叫一下你阿音姐，出来帮忙哦”。我应了一声“哦”便起身，阿音便也甩开被子，先我一步拉开房门。

其实我害怕那个酒精过量的声音，更怕发出这声音的人。

gehhongh, cig daengz banhaemh sanq haw baema.

Ngeih

Mwh gou caengz rim cibngeih bi haenx, ca mbouj geijlai haemhhaemh cungj daengz laeng Dahyinh coengh guh haeuxsei. Hwnz gyang le, gou couh ninz laeng de. Gyoengq lwgnyez Vunzvaenz dou cungj dwg baenzneix guhcaemz doxangq, bae daengz ranz lawz angq gyang lo, couh ninz laeng ranz de, gyoengq bohmeh hix mbouj ndaejhoengq guenj baenzlai.

Gou caeuq Dahyinh caemh congz ninz, yawjraen fanriepl de nem le haujlai ywgau, de naeuz fong riepl aeu gij ywgau neix daeuj nem ceiq ndei lo, gizlawz mbongqvah couh nem gizde. Gvaiq mbouj ndaej gij hei q riepl neix caeuq hei q yw gwnz ndang daxbuz ityiengh caddigdig.

Dou doeng cej sae cej gij saehyinx ndaw hag, mbangj baez ngamq cej daengz gij saeh ndei riu haenx youh ngaiz daxbuz ndaq lo, “gyang lo, sing iq di, vunz ranznden cungj ninz lo!” Daxbuz nyaenx sing dwk gangj, dou couh goemq din goemq gyaeuj ndonj ndaw denz bae cej, yaepyaep cix caegriu gwtgwt. Daxbuz hixnaengz mboengjimbak fandenz dou, sing daemq dwk ndaq, “ya, ninz lo! Ninz lo!”

Seiqlengq cungj caemdingh le, duzroeg gwnz bya lij seiz mbouj seiz swenj saek sing. Daengz roeg yaemz le, caiq dingqnyi daxbuz song fwngz bek nyungz bupbup bapbap caeuq gij sing fwn rog ranz buenx daeuj gvaq hwnz.

Fwn yied doek yied hung, doumonz sawqmwh doekum ngaiz vunz saek yiengj lo, rogdou lumjnaeuz boux laeujgeq ndeu hemq, “Dahyinh, haidou!” Gizaed aen doumonz cungj mij gven dem, dan haep le youq baihndaw aeu aen daengq ndeu dingj, aen dou baez yiengjngat, lumjnaeuz caiq dingqnyi ngauq maz doxgaiq hung boemz laemx lo. Gou lau dwk ndangsaenz liux, sikhaek gotdawz Dahyinh. Dahyinh dauqfanj youq dinghcubcub, mbwnjmbwnj bak couh veq yiengq baihndaw bae.

Gou dingqnyi daxbuz ngixngix ngednged hwnqdaej, rog dou cienj daengrongh muemquemuq matmat ciuq haeuj fungh rug ma, byongh hwnz caemyaemz baenzneix, mbouj guenj daeng rongh lumj lawz boux simnyap cungj roxnyinh laepyamq dangqmaz. Rog ranz yienznaeuz sing fwn ruxrux raxrax, hoeng gou cungj dingqnyi Dahyinh diemcaw yied daeuj yied naek, daxbuz youq rog dingdangz gag mboenbyoedbyoed, bouxlaujgeq cix saemx-saemx saksax, dingzdingz duenhduenh, gij sing yaep sang yaep daemq.

Daxbuz youq baihrog hemq: “Dahyinh ha, vaiq daeuj ha, daeuj fuz boh mwngz hw.”

Dahyinh laep da laep bak, mbouj han mbouj hemq. Gou couh nyoeungxyoengx de, nyaenx sing dwk naeuz, “daxbuz heuh mwngz ne”. Dahyinh vanzlij mbouj oksing, daxbuz heuh daengz gou lo, “Yaz ha, vaiq heuh Cejyinh mwngz, okdaeuj bangbang hw”. Gou “o” le sing he couh hwnq lo, Dahyinh doq biengjbyak fandenz, byu’ bya hai faj dourug okbae beij gou lij vaiq.

Gizaed gou gig lau gij sing laeujfiz neix, hix engqya lau doengh boux laeujfiz fiengxfiengx de.